

22.8.4

(נחלה הראויה לו וירשה בנו) 113a → (והאיש את אשתו) 111b

1. ואם אין אחים לאביו ונתתם את נחלתו לשארו הקרב אליו ממשפחתו וירש אתה והיתה לבני ישראל לחקת משפט כאשר צוה ה' את משה: במדבר כז:א
 2. וכל בת ירשת נחלה ממתות בני ישראל לאחד ממשפחת משה אביה תהיה לאשה למען יירשו בני ישראל איש נחלת אבתיו: במדבר פרק לו פסוק ח
 3. ולא תסב נחלה לבני ישראל ממתה אל משה כי איש בנחלת משה אבתיו ידבקו בני ישראל: במדבר פרק לו פסוק ז
 4. ולא תסב נחלה ממתה למטה אחר כי איש בנחלתו ידבקו מטות בני ישראל: במדבר פרק לו פסוק ט
 5. ואלעזר בן אהרן מת ויקברו אתו בגבעת פינחס בנו אשר נתן לו בחר אפרים: יהושע פרק כד פסוק לג
 6. ושגוב הוליד את יאיר ויהי לו עשרים ושלש ערים בארץ הגלעד: דברי הימים א פרק ב פסוק כב

- I Analysis of 2nd grouping in משנה; 2nd set – man inherits from his wife (but not the inverse)
- a Source: v. 1 – ירש אותה שאר – meaning “wife”; but she doesn’t inherit from him as per אותה שאר
- b Challenge: the text indicates the opposite – that his שאר inherits from him, not the reverse
- i Solution1 (אבי): give it to the closest; (in addition) – he inherits from שארו
- 1 Challenge (רבא): how can you cut up the text in this manner?
- ii Solution2 (רבא): give the estate of שארו to him
- 1 Inference: רבא maintains that גורעין, מוסיפין ודורשים – we may remove a letter, add to another word
- c Alternate source (ברייטא):
- i וירש אותה ז"ע
- ii וי' vv. 2-6- vv. 2-4 focus on concerns of בני יוסף that בנות צלפחד, by marrying ‘out’, will diminish their land
- 1 V2: may only teach that the son moves the territory away from the tribe, not the husband
- 2 V3: may only be adding a לאו to the עשה of maintaining territory
- 3 V4: may be adding a second לאו – all still due to the son’s causing the transfer
- 4 V5: may have resulted from אלעזר marrying a woman who predeceased him and his son inherited from her
- 5 V6: may also be a case of son’s inheriting, but then there’s no need for another verse describing the same
- (a) Challenge (ר"פ): perhaps husband doesn’t inherit and all the verses are caused by son inheriting
- (i) And: both פנחס and יאיר bought the land (not a ירושה)
1. Block: פנחס couldn’t have bought it; it would return to owners in יובל (including אלעזר)
2. Rather: perhaps it “fell” to פנחס as part of חרם
- (b) Retort (אבי): in any case, the territory in question will change tribal hands (as above, we established this case where her parents are from different tribes) - so the ruling to have her intra-marry won’t help
- (i) Block: perhaps this is different as it was already transferred (when her mother died)
- (ii) Response: we aren’t concerned with what has already transpired, only what can be prevented now
1. Note (ר' ימר לר' אשי): if we don’t accept the concern of כבר הוסבה, the text can be interpreted as focused on either transfer through the son or the husband
- a. But: if we do accept the concern of כבר הוסבה – how does it help for her to intra-marry?
- b. Answer (ר' אשי): we have her marry a man whose mother is from her mother’s שבט and whose father is from her father’s שבט
- i. Challenge: if so, the text should’ve stated both of these desiderata
- ii. Answer: had it said that, we might have allowed the opposite (mix/match) – קמ"ל
- iii ברייתות supporting the interpretation of סבת הבעל and סבת הבן:
- 1 Son: v. 3 is in re: סבת הבן; v. 4 is סבת הבעל
- 2 Husband: v. 4 is in re: סבת הבעל, v. 3 is סבת הבן
- (a) All agree: סבת הבעל is ממטה למטה אחר
- (i) Connection: “אישי”; Challenge: both vv. 3&4 say איש
- (ii) Connection: ידבקו; Challenge: both vv. 3&4 say ידבקו
- (iii) Connection: ידבקו מטות (only in v. 4) – via marriage
- (iv) Altearnatively (ר' אשי) – ממטה למטה אחר – son isn’t considered אחר
- II Associated teaching of רבי (or ריב"ל) – source for ruling that a husband only inherits מוחזק of wife, not ראוי
- a V. 6 – שגוב must have married a woman who died when her מוריש (father) was alive, then father died and יאיר inherited from her (but not her husband, שגוב)
- b v. 5; אלעזר did the same (same sequence)
- i Justification for both prooftexts:
- 1 V. 5 – א – סד"א it was a case where יאיר married a woman, who died and he inherited from her → v. 6
- 2 V. 6 – might have been interpreted as land that came to him via שדה חרמים
- (a) Rejection: the use of בנו indicates that it was land that could have come to father (אלעזר) and son ירש